

SENATUL ROMÂNIEI

Domnului Secretar General Constantin Sava

Urmare adresei Dumneavoastra nr.L518 din 27.11.2001, va transmitem, alaturat, avizul Consiliului Legislativ referitor la propunerea legislativa privind regimul juridic al imobilelor preluate in mod abuziv dupa 6 martie 1995 de la cultele religioase.

PRESEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr.385/21.12.2001

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind regimul
juridic al imobilelor preluate în mod abuziv după
6 martie 1995 de la cultele religioase**

Analizând **propunerea legislativă privind regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv după 6 martie 1995 de la cultele religioase**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.L518 din 27.11.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea regimului juridic al imobilelor preluate în mod abuziv după 6 martie 1995 de la cultele religioase.

Propunerea are ca legitimare legislativă dispozițiile art.8 alin.(2) din Legea nr.10/2001 potrivit căroră regimul juridic al imobilelor care au aparținut cultelor religioase va fi reglementat prin acte normative speciale.

Subliniem faptul că în Programul legislativ al Guvernului României pentru perioada 2001- 2004 figurează la pct.34, domeniul “Puterea judecătorească” proiectul de Lege privind regimul juridic al imobilelor care au aparținut cultelor religioase sau comunităților naționale.

În aceste condiții, pentru evitarea paralelismelor în reglementarea acestor probleme, sugerăm că cele două proiecte ar trebui dezbătute în Parlament concomitent.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă face parte, potrivit art.72 alin.(3) lit.k) din Constituție, din categoria legilor organice.

2. Având în vedere că propunerea legislativă prevede în unele situații și plata de “despăgubiri bănești”, care au implicații asupra prevederilor bugetului de stat, este necesară, potrivit art.110 alin.(1) din Constituție și solicitarea punctului de vedere al Guvernului.

În plus, semnalăm că dispozițiile art.137 alin.(5) din Constituție statuează că “nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”, cerință care, de asemenea, ar trebui să fie îndeplinită de prezenta propunere legislativă.

3. **La art.1 alin.(2)**, textul nu are precizia juridică necesară, deoarece se referă și la ipoteza în care imobilul nu mai există (când restituirea în natură nu este posibilă), dar și la compensarea prin echivalent cu alte bunuri oferite “de proprietarul actual”. Or, dacă bunul nu mai există, nu se mai poate vorbi de un “proprietar actual” al acestuia. Propunem deci revederea textului.

4. Ținând seama de natura de **lege specială** a propunerii legislative, este necesar ca prevederile din cuprinsul său să vizeze reglementarea situației juridice **doar a imobilelor care au aparținut cultelor religioase** și au fost **preluate** în mod **abuziv** de la acestea **numai după data de 6 martie 1945**.

Prin urmare, textul de la **art.2 lit.a)** referitor la imobilele naționalizate din categoria **întreprinderilor industriale, băncilor, societăților de asigurări** și cele de la **lit.c)** privind “**confiscarea averii**” trebuie eliminate, deoarece ele nu se referă la imobile care au aparținut cultelor religioase.

De asemenea, semnalăm și faptul că textul de la **lit.g) a art.2**, se referă la imobile preluate de stat **înainte** de 6 martie 1945 (în baza Legii nr.139/1940 asupra rechizițiilor).

Considerăm că și norma de **la lit.j) a art.2** ar trebui eliminată, întrucât are o redactare de maximă generalitate, referindu-se la “**orice alte imobile**”, ceea ce depășește obiectul de reglementare al proiectului.

5. **La art.11 alin.(1)**, semnalăm că soluția este total diferită de aceea promovată de art.16 din Legea nr.10/2001 în ceea ce privește imobilele ocupate de unități de învățământ, sănătate, etc., care sunt exceptate de la restituirea în natură. Propunem revederea textului.

6. În legătură cu **procedura de restituire** reglementată în cuprinsul **Capitolului III**, menționăm că proiectul nu este corelat cu dispozițiile similare din Legea nr.10/2001 și cu prevederile Legii administrației publice locale nr.215/2001 cu privire la raportul dintre autoritățile abilitate să emită decizia de restituire și poziția unităților deținătoare. De aceea, considerăm că, și sub acest aspect, proiectul trebuie revăzut.

7. **La art.13 lit.a)**, se propune o soluție legislativă diferită față de prevederile Legii nr.10/2001, în sensul că în emiterea deciziei de restituire a imobilului nu este implicată **în primul rând unitatea deținătoare**, ci **prefectul**, președintele consiliului județean sau primarul, după caz. Textul ar trebui deci să fie revăzut **sub aspectul funcționalității**, prin prisma raportului dintre unitatea deținătoare și factorii care emit decizia de restituire. Avem în vedere situația în care imobilul este deținut de unități din sistemul autorităților judecătorești sau chiar de către o autoritate autonomă.

Totodată, semnalăm că actul juridic pe care îl emite prefectul se numește **ordin**, nu “decizie”, cum greșit s-a reținut în text.

8. Referitor la dovedirea dreptului de proprietate al cultelor religioase asupra imobilelor revendicate, la care se referă **art.15** din proiect, aceasta nu se poate face “prin orice mijloc de probă”, cu atât mai mult cu cât în materie de proprietate imobiliară mijlocul de probațiune îl reprezintă *instrumentum ad validitatem*.

9. **La art.17 alin.(2)**, considerăm că obligația prevăzută de normă nu poate fi impusă autorității notificate atâta vreme cât ea privește o parte a imobilului pe care îl deține **altul**, cu atât mai puțin să fie obligată să comunice “copii de pe actele de transfer al dreptului de proprietate” în cazul în care imobilul este în proprietatea unei persoane private.

10. Pentru aceleași considerente, apreciem că nu se pot impune “primăriei notificate” nici obligațiile prevăzute la art.18 alin.(3), identificarea actualului proprietar trebuind să fie în sarcina persoanei interesate dacă imobilul nu se află în evidența primăriei, a unităților din subordinea ei sau a serviciilor publice locale. În plus, menționăm că termenul de 30 de zile până la care primăria este obligată să identifice proprietarul, mai ales în unele orașe și municipii cu un număr mare de imobile revendicate, apare ca fiind insuficient, motiv pentru care sugerăm inițiatorului revederea textului.

11. Dispoziția prevăzută la **art.19** nu dimensionează modul practic în care se va putea realiza schimbul propus, redactarea fiind sumară și susceptibilă de a genera neclarități în procesul de aplicare.

12. Dispoziția **art.25** este lipsită de precizia aplicării în practică, întrucât în această perioadă se vor cumula pretențiile bănești derivând atât din Legea nr.10/2001, cât și din aplicarea prezentei legi. Sugerăm de aceea fixarea unui termen, astfel cum s-a procedat prin art.40 din Legea nr.10/2001, urmând ca prin lege specială să se reglementeze modalitățile, cuantumul și procedurile de acordare a despăgubirilor bănești, care pot fi plafonate.

De asemenea, în ceea ce privește **alin.(3)**, apreciem că în stabilirea valorii corespunzătoare, trebuie să se țină seama și de faptul că aceasta poate să nu fie integrală, datorită imposibilității de susținere a plății prin măsurile bugetare, caz în care legiuitorul este liber de a alege modalitatea de rezolvare a situației.

13. Norma prevăzută la **art.27** nu stabilește natura juridică a faptei și a amenzii prevăzute. În plus amenda nu este prevăzută cu o limită minimă și una maximă, potrivit Ordonanței Guvernului nr.2/2001.

14. Având în vedere **principiul “autorității de lucru judecat”** și faptul că acesta nu poate fi uncori acceptat și invocat pentru revendicarea unor imobile (art.2 lit.d), iar alteori respins și nesocotit pentru a putea fi revendicate alte imobile sau despăgubiri, apare ca necesară eliminarea din proiect a textului **art.31**.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Proiectul de lege cuprinde o serie de noțiuni și concepte, improprii stilului normativ sau neconforme exigențelor de tehnică legislativă, cum sunt: “măsurile ... **pot fi combinate**” - art.1 alin.(3); “**articolului precedent**” - art.16 alin.(1); “în a cărei **rază** se află ...” - art.18 alin.(1) ; “**printr-o** decizie” - art.23; “**alege calea** acestei legi” - art.30, ș.a. Sugerăm, de aceea, reformularea lor potrivit intenției inițiatorului.

2. La **art.1 alin.(1)**, spre deosebire de prevederile Legii nr. 10/2001, cu obiect de reglementare similar, nu este determinată perioada de timp avută în vedere, pentru aplicare, propunerea legislativă de față precizând doar o dată inițială, fără a marca și sfârșitul perioadei avută în vedere.

3. La **art.2**, cât și în restul proiectului, actele normative de referință necesită a fi menționate cu întregul lor titlu, nu numai cu numărul respectiv și anul adoptării.

La același articol, la **lit.(h)**, pentru a da mai multă precizie textului, propunem ca după expresia “bunurile imobiliare” să se introducă expresia “preluate de stat”.

4. Actele normative menționate la **art.2 lit.b)** necesită a fi revăzute sub aspectul relației de referință, întrucât o parte din acestea nu pot avea tangență cu obiectul reglementării. Avem în vedere Decretul nr.250/1948 pentru trecerea la Ministerul Lucrărilor Publice a Direcției Cadastrului Funciar și Legea nr.10/1949 pentru organizarea asigurărilor sociale de stat.

5. La **art.4 lit.a)**, textul necesită a fi revăzut, norma de trimitere la art.16 din Legea nr.10/2001 fiind greșită sub aspectul funcționalității.

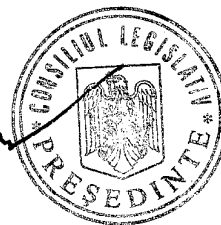
Precizăm că textul de referință din Legea nr.10/2001 care determină conceptul de imobil este cel prevăzut de **art.6**.

6. Dispozițiile din cuprinsul **art.8** și **art.10**, repetă, în esență, aceeași normă. De aceea, textele respective necesită a fi revăzute.

7. La **art.25**, soluția legislativă este imprecisă, întrucât textul nu menționează **cine** va reprezenta statul român cu ocazia semnării procesului verbal de divergență. Se impune de aceea revederea textului.

8. Norma prevăzută la **art.33** este superfluă, întrucât reglementarea cuprinsă în proiect are un caracter de regim special și instituie norme într-un domeniu nelegiferat, motiv pentru care propunem eliminarea textului.

PREȘEDINTE
Dragoș Iliescu
Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1394/21.12.2001.